

Biovergistingsinstallatie Achterhoek

**Advies over de reikwijdte en het detailniveau
van het milieueffectrapport**

19 oktober 2007 / rapportnummer 1977-24

INHOUDSOPGAVE

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER	1
2. ADVIES VOOR REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU	2
2.1 Beschrijving en onderbouwing van het voornemen	2
2.1.1 Wettelijk en beleidskader	2
2.1.2 Besluitvorming	3
2.1.3 Referentiesituatie	3
2.2 Alternatievenontwikkeling	4
2.2.1 Zoekgebied	4
2.2.2 Te overwegen locaties	4
2.2.3 Realistische locaties	4
2.3 Beoordelingskader	4
2.3.1 Beschrijving milieugevolgen alternatieven	6
2.3.2 Vorm en presentatie	6

BIJLAGEN

1. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

De Biogasvereniging Achterhoek heeft het voornemen om een collectieve biovergistingsinstallatie te realiseren. Daarvoor worden locaties in een vijftal gemeenten in de Achterhoek overwogen, te weten Aalten, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Berkelland en Winterswijk¹. De gemeente Aalten overweegt ten behoeve van dit initiatief een bestemmingsplanwijziging door te voeren om een locatie beschikbaar te kunnen stellen. Deze bestemmingsplanwijziging is plan-m.e.r.-plichtig op grond van artikel 18.2 van bijlage D bij het besluit m.e.r. 1994: de oprichting van een inrichting bestemd voor het verwerken van dierlijke meststoffen. Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de bestemmingsplanwijziging.

Bij brief van 14 september 2007 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om te reageren op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER biovergistingsinstallatie gemeente Aalten. Bevoegd gezag is de gemeenteraad van Aalten.

In dit advies geeft de Commissie aan wat zij als de reikwijdte en het detailniveau van het MER ziet.

De volgende punten zijn essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als het MER niet op onderstaande punten in gaat:

- een goede selectie van realistische locaties. Hierdoor kunnen in een vroeg stadium knelpunten worden geïdentificeerd en kan de uitwerking van het MER worden gericht op de onderscheidende zaken. Dit kan de vergelijking van mogelijke locaties vereenvoudigen;
- mitigerende en compenserende maatregelen waarmee negatieve milieueffecten die in het MER naar voren komen voorkomen dan wel verminderd kunnen worden.
- de gevolgen op het gebied van natuur, geur, ammoniak, luchtkwaliteit, energie, veiligheid en verkeer.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is het van belang dat het MER:

- een zelfstandig leesbare niet-technische samenvatting bevat, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- een heldere vergelijking bevat van de gepresenteerde alternatieven volgens dezelfde methodiek en detailniveau;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal bevat, voorzien van duidelijke schaal en legenda.

---

¹ De vijf locaties die in de notitie Reikwijdte en Detailniveau worden genoemd liggen alleen in de eerste drie van de genoemde gemeenten.

2. ADVIES VOOR REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

2.1 Beschrijving en onderbouwing van het voornemen

Beschrijf in het MER de achtergrond en het doel van het voornemen.

Geef in het MER een duidelijke beschrijving van de opbouw, werking en proces van de biovergistingsinstallatie en de daaraan gekoppelde nabewerking van het digestaat. Besteed daarbij aandacht aan de volgende zaken:

- de grondstoffen, waaronder mest en co-vergistingsmateriaal, die nodig zijn voor de installatie;
- de producten en reststoffen die door de installatie geproduceerd worden;
- de wijze en capaciteit van de digestaatverwerking;
- de massastromen. Geef per grondstof/product hoeveelheden aan, waar relevant met bandbreedtes;
- de geproduceerde elektriciteit en warmte, inclusief de warmte die in het eigen productieproces wordt gebruikt;
- de wijze van opslag van grondstoffen en eindproducten en de geplande opslagcapaciteit per product/grondstof;
- de hoeveelheden toe te voegen stoffen (mest en co-producten), hun herkomst en de eventueel noodzakelijke voorbewerking;
- de verwachte opslagtermijn per grondstof/product op de locatie;
- afmetingen van de gebouwen/onderdelen van de installatie die op het terrein zullen komen (eventueel met bandbreedtes).

Geef een onderbouwing van het te verwachten aanbod van mest en co-vergistingsmateriaal, zowel in hoeveelheden als geografisch. Besteed daarbij ook aandacht aan eventuele andere leveranciers dan alleen de huidige leden van de biogasvereniging.

Geef een onderbouwing van de te verwachten afzetmarkten en –gebieden voor de diverse producten van de biovergistingsinstallatie.

2.1.1 Wettelijk en beleidskader

Beschrijf het wettelijk en beleidskader, voor zover daar randvoorwaarden voor het voornemen uit voortkomen. Besteed daarbij in ieder geval aandacht aan:

- Natuurwetgeving (Nb-wet en (provinciale) EHS);
- Streekplan;
- Bestemmingsplan (i.v.m. geluid, bouwhoogtes, oppervlak bouwblok en dergelijke);
- Planologische randvoorwaarden voor het vestigen van de voorgenomen installatie in het buitengebied;

- Geurbeleid van provincie en gemeenten;
- Uitvoeringsbesluit van de Meststoffenwet (in verband met de opslagcapaciteit van mest);
- Richtlijn Mestverwerkingsinstallaties (LA01, februari 2001);
- Handreiking (Co-)vergisting van mest (LA06, april 2005);
- Verordening Dierlijke Bijproducten (1774/2002)².

2.1.2 Besluitvorming

Dit advies heeft betrekking op de plan-m.e.r, en de daarin te maken afweging tussen alternatieve locaties. De suggesties die hieruit volgen zijn daarna echter ook bruikbaar als aanzet voor het mogelijk hierop volgende besluit-m.e.r.

De Commissie adviseert bevoegd gezag en de initiatiefnemer in overleg te treden met de provincie, die bevoegd gezag is inzake de Wet milieubeheer- vergunning, over het eventueel combineren van het besluit-m.e.r. en het plan-m.e.r.³ Wanneer ervoor gekozen wordt om besluitMER en planMER in één document te combineren zal het voorliggende advies aangevuld moeten worden.

De gemeente Aalten treedt op als bevoegd gezag in de nu ingezette plan-m.e.r.-procedure. Er worden ook een aantal locaties overwogen die buiten deze gemeente liggen. Mocht een van deze locaties als voorkeursalternatief naar voren komen, dan betekent dit dat de gemeente Aalten niet langer als Bevoegd Gezag kan optreden. In elk geval is overleg en afstemming met de andere gemeenten in het zoekgebied van groot belang.

2.1.3 Referentiesituatie

De milieueffecten van het voornemen moeten vergeleken worden met de te verwachten milieubelasting op de locaties wanneer het initiatief niet gerealiseerd zou worden. De referentiesituatie is het huidige gebruik op de locaties, waarbij de bekende autonome ontwikkelingen worden meegenomen.

Beschrijf voor de locaties die na de selectie van realistische locaties (zie paragraaf 2.2.3) overblijven de referentiesituatie. Geef daarbij de ligging van bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden op of in de nabijheid van de locaties aan.

Een aantal locaties heeft nu nog geen agrarische of industriële functie, waardoor vrijwel iedere ingreep een verslechtering van de plaatselijke milieusituatie zal betekenen. Daarom is het van groot belang om in de beschrijving van de voorgenomen activiteit expliciet te maken wat de initiatiefnemer aan maatregelen treft om negatieve milieueffecten te minimaliseren.

Beschrijf wat er zou gebeuren met de meststromen indien het voornemen niet wordt gerealiseerd. Maak ook een inschatting van de milieueffecten (uitstoot van CO₂ en CH₄, transportkilometers⁴, ammoniak- en geuremissie als de on-

² De provincie Gelderland vraagt in haar reactie op de notitie reikwijdte en detailniveau aandacht voor deze richtlijn.

³ De Wm-vergunning voor dit voornemen is m.e.r.-beoordelingsplichtig.

⁴ In de inspraakreactie van de Stichting Natuur en Milieu Aalten wordt aandacht gevraagd voor de effecten gerelateerd aan transport van de mest.

bewerkte mest op het land zou worden uitgereden ten opzichte van de aanwending van de producten uit de biovergistingsinstallatie) en van conventionele opwekking van het door de biovergistingsinstallatie te produceren elektrisch vermogen.

2.2 Alternatievenontwikkeling

2.2.1 Zoekgebied

In de notitie reikwijdte en detailniveau wordt gesteld dat de keuze voor het zoekgebied is ingegeven door het aanbod van de leden van de Biogasvereniging (mest & co-vergistingmateriaal). Geef in het plan-MER aan of ook van andere partijen (waaronder mogelijke nieuwe leden) aanbod geaccepteerd kan worden, en wat dit betekent voor het zoekgebied. Geef ook aan waar de afzetkanalen van de producten uit de installatie zullen zijn gelegen en wat dit betekent voor het zoekgebied.

2.2.2 Te overwegen locaties

Geef aan in hoeverre milieuaspecten een rol hebben gespeeld bij het bepalen van de vijf locaties uit het locatiekeuzeonderzoek van de bio-energieconsulent van de provincie Gelderland⁵. In de notitie Reikwijdte en Detailniveau worden zoekcriteria voor andere locaties genoemd. Onderzoek aan de hand van deze criteria of binnen het zoekgebied nog meer locaties mogelijk zouden zijn. Beschrijf daarnaast welke locaties in een eerder stadium zijn bekeken en afgevallen.

2.2.3 Realistische locaties

Geef aan welke van de te overwegen locaties realistisch zijn. Van een aantal van de vijf locaties die in de notitie reikwijdte en detailniveau zijn opgenomen is de vraag of het voornemen daar te realiseren zou zijn vanuit bedrijfseconomisch oogpunt of vanwege beschikbaarheid van grond. Het is dan ook niet nodig deze in detail te onderzoeken, maar geef wel duidelijk aan welke locaties overwogen zijn en motiveer vervolgens waarom een aantal daarvan afvallen.

Neem bij de realistische locaties tenminste één locatie op waarvan de locatie nu de planologische status van bedrijventerrein heeft of dat in de toekomst zal hebben⁶.

Alleen de realistische locaties dienen vervolgens aan een effectbeoordeling te worden onderworpen.

2.3 Beoordelingskader

Breng voor de realistische locaties de belangrijkste milieueffecten in beeld. Laat daarbij het detailniveau van de effectbeschrijving aansluiten bij de in-

---

⁵ Tijdens het locatiebezoek is al aangegeven dat de vijf locaties tot stand zijn gekomen als invulling van het provinciale ruimtelijke orderingsbeleid ten aanzien van vergistingsinstallaties.

⁶ De Gelderse Miliefederatie geeft in haar reactie op de notitie Reikwijdte en Detailniveau aan dat voor haar locaties in het landelijk gebied niet gewenst zijn.

formatiebehoefte ten behoeve van de locatieafweging⁷. Daarbij moeten in aanvulling op de beoordelingscriteria zoals die genoemd zijn in de notitie Reikwijdte en Detailniveau aan bod komen natuur, geur, energie en veiligheid.

Natuur

Breng de eventuele gevolgen voor Natura 2000-gebieden (in de gemeente Winterswijk liggen vier Habitatrictlijngebieden: Korenburgerveen, Bekendelle, Willands Weust en Wooldse Veen) en EHS in beeld. Ook cumulatie met andere invloeden (bijvoorbeeld andere bedrijven of ontwikkeling van nieuwe functie voor zover deze al in plannen of beleid zijn vastgelegd) op de instandhoudingdoelstellingen moeten hierbij worden meegenomen.

Wanneer significante negatieve gevolgen voor de instandhoudingdoelen voor Natura 2000-gebieden niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Deze moet herkenbaar in het plan-MER worden opgenomen. Ook voor de resterende delen van de Ecologische Hoofdstructuur (inclusief verbindingzones) dienen de gevolgen voor natuurdoeltypen en doelsoorten te worden beschreven, zonodig met eventuele mitigerende en compenserende maatregelen⁸.

Geef aan of voor het voornemen een ontheffing van de minister van LNV vereist is op grond van artikel 75 van de Flora en faunawet. Indien dat vereist is, motiveer dan in het MER op grond waarvan verondersteld wordt dat ontheffing verleend zal worden.

Geef aan of realisering van het voornemen gevolgen heeft voor ecologische structuren en relaties, waaronder ecologische verbindingzones.

Geur

Breng de gevolgen voor de geurhinder door de installatie zelf in beeld, alsmede aanvoer en opslag van zowel mest als co-vergistingmateriaal. Beschrijf daarnaast, wanneer daarbij de kansrijke locaties sprake van kan zijn, de bijdrage van de installatie en gerelateerde opslag aan de cumulatieve geurhinder voor gevoelige objecten en gebieden in de omgeving van de locaties.

Energie

Breng de effecten op het gebied van energie in beeld, waaronder energieverbruik van de installatie, energiebesparing, de inzet van restwarmte, de klimaatwinst etc.⁹

Veiligheid

Bepaal de risico's gerelateerd aan de opslag van de diverse producten voor de mestbe- en/of -verwerking. Geef tevens een beschrijving van de risico's gerelateerd aan de gasopslag voor de mestbe- en/of -verwerking. Ga daarbij ook in op de plaatsing en zonering van een noodfakkel.

---

⁷ Wanneer gekozen wordt om het plan-MER en het besluit-MER te combineren is het tevens noodzakelijk dat het MER voldoende informatie bevat voor de Wm-vergunning. Dit kan betekenen dat in dat geval aanvullende beoordelingscriteria moeten worden opgenomen.

⁸ Bij mitigeren kan gedacht worden aan het verminderen van landschappelijke effecten door het landschappelijk inpassen van een bedrijf, of het verminderen van geluidsemissie door inpandig laden en lossen. Een voorbeeld van compensatie is het aanvullen van verloren natuur met nieuw aan te leggen natuur.

⁹ In de inspraakreacties van de Stichting Natuur en Milieu Aalten en de Gelderse Milieufederatie wordt ook gevraagd om inzicht in de inzet van restwarmte en de effecten op klimaat.

2.3.1 Beschrijving milieugevolgen alternatieven

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigerende en compenserende maatregelen;
- bepaal naast de gevolgen van het voornemen zelf ook de cumulatie de gevolgen van dit voornemen met andere ontwikkelingen in het gebied;
- gevolgen kunnen zowel negatief als positief van aard zijn;
- omkeerbaarheid van de milieueffecten.

2.3.2 Vorm en presentatie

Geadviseerd wordt om in één visueel toegankelijk overzicht de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten te verwerken. Dit betekent dat het MER helder en gestructureerd moet zijn zodat de milieu-informatie goed is terug te vinden. Daarmee wordt de onderlinge vergelijking vergemakkelijkt. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Verder wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging en afstand tot kwetsbare natuurgebieden en objecten voor het verblijf van mensen (gevoelig voor geur, geluid etc.) goed worden aangegeven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Biogasvereniging Achterhoek

Bevoegd gezag: Gemeenteraad gemeente Aalten

Besluit: Bestemmingsplanwijziging

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D 18.2

Activiteit: Oprichting van een collectieve biovergistingsinstallatie met een capaciteit tot 140.000 ton.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in "Aalten vooruit":	07 september 2007
advies aanvraag:	11 september 2007
ter inzage legging:	07 september 2007
advies reikwijdte en detailniveau:	19 oktober 2007

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de notitie Reikwijdte en Detailniveau als uitgangspunt.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. S.J. Bokma
drs. M. Hensbroek (werkgroepsecretaris)
drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)
ing. M. Pijnenburg

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, DRZ-Oost
2. Gemeente Oud IJsselstreek
3. Stichting Rechtsbijstand namens W.J.M. van Duren, Aalten
4. Gelderse Milieufederatie, Arnhem
5. Stichting Natuur en Milieu, Aalten
6. Provincie Gelderland, Arnhem
7. RACM, Amersfoort

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport Biovergistingsinstallatie Achterhoek

De Biogasvereniging Achterhoek heeft het voornemen om een collectieve bio-vergistingsinstallatie te realiseren. In deze installatie zal electriciteit worden opgewekt uit mest en co-vergistings-materiaal. Daarbij worden tevens een aantal producten (zoals mestkorrels) vervaardigd die in de landbouw kunnen worden ingezet. Om hiervoor een locatie beschikbaar te kunnen stellen moet de gemeente Aalten het bestemmingsplan wijzigen. Voor deze wijziging moet een plan-milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) worden doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2236-9